

Hesjes willen het systeem veranderen

Priscillia Ludosky, de initiatiefneemster van de gele hesjes in Frankrijk, is bijna 24 uur per dag bezig met de protestbeweging.

Leeuwarder Courant 14 jan. '19

FRANK RENOUT

Priscillia Ludosky komt een half uur te laat op haar afspraak. „Ik ben met de auto, maar al het verkeer staat vast in Parijs en ik kon nergens parkeren.“ Ludosky (33) startte bijna een jaar geleden een petitie tegen de gestegen brandstofprijzen, die een enorm succes werd. Daarna kreeg ze met enkele gelijkgezinden het idee om te gaan demonstreren, en de gele hesjes houden Frankrijk nu al twee maanden in hun greep.

U begon met die petitie en breidde daarna uw eisenpakket flink uit. Waarom?

„Ik kreeg enorm veel reacties. Veel mensen zeiden: die dieselprijs is de druppel, maar er speelt veel meer. Wat mensen me vertelden, komt samen in drie eisen die we nu op tafel leggen. Burgers moeten het recht

zingen, zoals in Oekraïne?

„Ik laat me daar niet over uit. Dat is bij ons ook geen issue. Wij willen dat er referenda komen. De Fransen moeten zich kunnen uiten. Wij gele hesjes zijn ook niet de spreekbuis van alle Fransen.“

Bij de laatste demonstratie van de gele hesjes werd de poort van een ministerie met een vorkheftruck vernield, politici van de partij van president Emmanuel Macron worden met de dood bedreigd. Zijn de gele hesjes aan het radicaliseren?

„Waarom kijkt de regering alleen maar naar geweld en bedreigingen? Waarom doen ze alsof dat de gele hesjes zijn? Ik denk om ons in een kwaad daglicht te stellen. Kijk naar de demonstranten: dat zijn gepensioneerden, vaders en moeders. De meeste betogers zijn vreedzaam, dus waarom kijkt iedereen alleen maar naar de reischoppers?“

krijgen om zelf referenda te organiseren. Eerste levensbehoeften zoals eten moeten lager worden belast. En de salarissen van politici moeten omlaag. De prioriteit is natuurlijk die eerste levensbehoeften: dat gaat over de koopkracht van mensen. En die kan met belastingen heel snel worden verbeterd. Maar zo'n referendum is ook belangrijk. De regering neemt allerlei maatregelen waar gewone mensen zich helemaal niet in herkennen. Met een referendum kunnen de Fransen meepraten over wat er moet gebeuren in hun land. Mensen willen meer inspraak en daarvoor moet het politieke systeem veranderen."

Dat is wat Fransen u vertellen?

„Heel veel mensen zeggen: het is genoeg! Zoals het nu gaat, kan het niet langer."

De regering verwijt u dat u radicaliseert. Een van uw medeleiders van de gele hesjes zei dat hij het presidentieel paleis wil binnendringen.

„Tja, dat was onhandig. Een kwestie van foute communicatie, dat heeft hij zelf ook al uitgelegd."

In uw jongste verklaring noemt u Oekraïne als voorbeeld, waar een volksopstand in 2004 leidde tot nieuwe verkiezingen.

„Daar moet je van leren. Waarom willen mensen in andere landen dat er iets verandert? Ik wil dat begrijpen. Ik ben zelf naar Barcelona gegaan om te kijken hoe het referendum over de Catalaanse onafhankelijkheid werkte. We willen helemaal geen andere landen kopiëren. Elk land heeft z'n eigen oplossingen nodig."

Dus u wilt geen vervroegde verkie-

De gele hesjes radicaliseren dus niet?

„Nee, absoluut niet."

Maar wat doen de leiders van de hesjes om te voorkomen dat demonstraties ontsporen?

„Relschoppers moeten gewoon worden opgepakt. Wij roepen niet op tot geweld, wij roepen niet op om agenten aan te vallen. We willen samen demonstreren, dat is alles. Als iemand met stenen gooit naar de politie is dat zijn of haar verantwoordelijkheid. Het zijn volwassen mensen, geen kinderen die aan mijn hand lopen. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn eigen gedrag."

Wordt de beweging wel politieker?

„Ja, want alle onderwerpen waarover we spreken, gaan natuurlijk over de politiek. We willen niet meer alleen lagere belasting op benzine. Sommigen willen ook politieke partijen oprichten. Ze willen meedoen aan de Europese verkiezingen, of met een politieke partij de strijd van de hesjes voortzetten. Ik heb die ambitie niet."

Priscillia Ludosky

De regering wil nu met een nieuwe wet harder optreden tegen illegale demonstraties en relschoppers. Is dat een goede zet?

„Ik zou weleens mee willen kijken met zo'n kabinetsvergadering. Waarom gaat alle aandacht elke keer weer naar het geweld? Geweld moet worden aangepakt, daar zijn we het over eens. Maar denk ook na waarom de mensen boos zijn. Ga erover in gesprek met ons. Maar dát gebeurt niet. De regering komt op geen enkele manier tegemoet aan onze eisen."

Er zijn toch concessies aangekondigd? Maatregelen ter waarde van 10 miljard euro. En volgende week start een landelijk debat over uw eisen, waarin iedereen mag meepraten over koopkracht en klimaat. Zijn dat geen tegemoetkomingen?

„De onderwerpen die de regering heeft geformuleerd om over te praten, hebben niets te maken met onze drie eisen. De regering slaat de plank volledig mis met dat landelijke debat. Sinds het begin zegt de regering dat ze naar ons luistert, maar dat is niet zo. Macron schreef over mijn petitie: 'U heeft gelijk', maar hij zegt niets over onze concrete eisen. De regering doet alsóf ze naar ons luistert."

U was ondernemer. Loopt uw cosmeticabedrijf nog een beetje?

„Nee, helemaal niet. Ik heb alles voor nu moeten stilzetten. Maar het is voor een goed doel."

Natuurlijk willen de gele hesjes het politieke systeem veranderen. Zij weten en merken dagelijks, dát en hoe véél zij te lijden hebben van de steeds verdere uitholling ván, niet alleen de rechten en noden van de ‘arme gewone’ mensen/het gewone Volk, maar ook van het hele uitgekledede stelsel van sociale en maatschappelijke zekerheid, dat het neoliberale regiem van Macron, voert. De mensen merken, dat het steeds moeilijker wordt, om in de eerste levensbehoeften te voorzien. Zij zien en merken het aan den lijve, dat het huidige regiem/stelsel niet deugt.

Natuurlijk willen zij het veranderen. Natuurlijk willen zij meer invloed op het beleid. Natuurlijk willen zij meebeslissen over de maatregelen, die hun positie moeten verbeteren.

Natuurlijk denken zij, dat zij met het recht, om referenda te organiseren, een middel gevonden te hebben, om die invloed/inspraak te kunnen afdwingen.

NB.

Aan de ene kant lijkt het recht op referenda een logische stap in de richting van medezeggenschap, maar aan de andere kant kunnen ze toch óók weten, hoe het juist in Frankrijk (en in Nederland net zo goed) met de referenda, die er toch al wel zijn gehouden (bijvoorbeeld in 2005, het Referendum over de Europese Grondwet), is afgelopen.

Het overtuigende ‘nee’ van het Franse en het Nederlandse Volk, werd toen in beide landen door de regering/Parlement op slinkse wijze feitelijk veranderd in een ‘ja’. Het kwam er op neer, dat dit ‘nee’ domweg werd genegeerd. Als dit feitelijk (semi) dictatoriale systeem van Macron, de EU (en Rutte) in stand blijft en zijn macht behoudt, dan lijkt het ook logisch, dat het met de referenda, die de gele hesjes met hun demonstraties nu willen afdwingen, op dezelfde manier ook weer verkeerd afloopt.

Als de gele hesjes niet verder kunnen komen, dan het afdwingen van schijnheilige toezeggingen en loze beloften en misschien zo’n onzeker referendum, dan lijkt de kans groot, dat deze demonstraties uiteindelijk/ feitelijk geen serieus resultaat zullen opleveren. Het beleid van Macron zal er dan ook opgericht zijn, om met kleine toezeggingen, enz. de demonstraties te laten doodbloeden. De gele hesjes zullen dan langzaam maar zeker uit het straatbeeld verdwijnen. Macron lijkt dan weer te kunnen overgaan tot de orde van de dag.

Als de gele hesjes zouden kunnen afdwingen, dat Macron aftreedt en na verkiezingen wordt opgevolgd door Marine Le Pen, dan zou er een kans zijn, dat ze wél referenda krijgen, waarvan de uitslag zal worden gerespecteerd. Le Pen lijkt socialer dan Macron en ze is in ieder geval tégen het neoliberale ‘bolwerk’ dat de EU is geworden. Een **Frexit** zou dan mogelijk zijn en dan kunnen er ook kansen komen voor de linkse gele hesjes. Zie: **Krantenartikel, “De Brexit biedt kansen voor links”**. Het zou wel eens zo kunnen zijn, dat de gele hesjes pas kans van slagen kunnen hebben, als de Frexit een voldongen feit is. Dan kan Macron zich niet meer verschuilen achter de EU.

De kansen van de gele hesjes zouden wellicht helemaal ten goede kunnen keren, als ze het met Marine Le Pen voor elkaar zouden kunnen krijgen, dat het **Nieuw Nederlands Kiesstelsel ++** wordt ingevoerd. Dan zouden ze volledige zeggenschap en via hun vertegenwoordigers in het Parlement, zelfs de hoogste macht kunnen zijn. Maar dit zal mogelijk pas een volgende stap kunnen zijn, nadat Marine Le Pen de Frexit er door heeft kunnen krijgen. Het is dan echter wél de vraag, of zij haar nieuw verkregen macht zal willen afstaan, en/of wil delen met het Volk, dat dan feitelijk met het nieuwe Kiesstelsel ++ de democratische macht van haar zal overnemen.

Voor Nederlanders, maar dus ook voor hén zou het geweldig zijn, als dit **Nieuwe Kiesstelsel ++** niet alleen hier, maar ook in Frankrijk bekend zou worden gemaakt. Daarmee zouden zij een verder gelegen doel voor ogen kunnen krijgen. Hun strategie zou daar dan op aangepast en/of toegespitst kunnen worden.